

MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KỲ I NĂM 2022 - 2023

Môn: Ngữ văn - Lớp 10

(Thời gian làm bài: 90 phút, không kể thời gian giao đề)

TT	Kĩ năng	Nội dung/đơn vị kiến thức	Mức độ nhận thức								Tổng % điểm
			Nhận biết		Thông hiểu		Vận dụng		Vận dụng cao		
			TNKQ	TL	TNKQ	TL	TNKQ	TL	TNKQ	TL	
1	Đọc hiểu	Truyện ngắn/ Thơ/ Văn nghị luận.	3	0	4	1	0	2	0	0	60%
2	Viết	Viết được một bài văn nghị luận xã hội	0	1	0	1	0	1	0	1	40%
Tổng			15	5	25	15	0	30	0	10	100%
Tỉ lệ %			20%		40%		30%		10%		
Tỉ lệ chung			60%				40%				

Đề thi giữa kì 1 môn Ngữ văn 10 năm 2022

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I

MÔN: NGỮ VĂN 10

Thời gian: 90 phút (không kể thời gian giao đề)

I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc văn bản:

*Tuổi thơ chờ đầy cổ tích
Dòng sông lời mẹ ngọt ngào
Đưa con đi cùng đất nước
Chòng chành nhịp võng ca dao.*

*Con gặp trong lời mẹ hát
Cánh cò trắng, dải đồng xanh
Con yêu màu vàng hoa mướp
“Con gà cục tác lá chanh”.*

*Thời gian chạy qua tóc mẹ
Một màu trắng đến nôn nao
Lưng mẹ cứ còng dần xuống
Cho con ngày một thêm cao.*

*Mẹ ơi, trong lời mẹ hát
Có cả cuộc đời hiện ra
Lời ru chắp con đôi cánh
Lớn rồi con sẽ bay xa.*

(Trong lời mẹ hát, Trương Nam Hương)

Chọn đáp án đúng:

Câu 1. Văn bản trên thuộc phong cách ngôn ngữ gì?

- A. Phong cách ngôn ngữ sinh hoạt.
- B. Phong cách ngôn ngữ nghệ thuật.
- C. Phong cách ngôn ngữ chính luận.
- D. Phong cách ngôn ngữ báo chí.

Câu 2. Phương thức biểu đạt chính của văn bản là:

- A. nghị luận.
- B. tự sự.
- C. biểu cảm
- D. miêu tả.

Câu 3. Ở văn bản này, người con đã gặp trong lời mẹ hát những hình ảnh quen thuộc nào?

- A. Cánh cò trắng, dải đồng xanh
- B. Màu vàng hoa mướp, con gà cục tác lá chanh

- C. Có cả cuộc đời hiện ra
- D. Cả A,B,C đều đúng

Câu 4. Chỉ ra biện pháp tu từ được sử dụng trong câu thơ :

Thời gian chạy qua tóc mẹ

- A. So sánh
- B. Nói quá
- C. Nhân hóa
- D. Hoán dụ

Câu 5. Anh/chị hiểu như thế nào về nội dung chính của lời thơ sau:

Lưng mẹ cứ còng dần xuống

Cho con ngày một thêm cao

- A. Gợi hình ảnh người mẹ vất vả.
- B. Tình yêu thương của người con đối với mẹ.
- C. Thể hiện tình yêu thương, lòng biết ơn của người con đối với mẹ
- D. Tình thương của người mẹ đối với con.

Câu 6. Lời thơ nào sau đây thể hiện rõ nét giá trị lời ru của mẹ?

- A. Thời gian chạy qua tóc mẹ/ Một màu trắng đến nôn nao
- B. Lời ru chắp con đôi cánh/ Lớn rồi con sẽ bay xa .
- C. Tuổi thơ chờ đầy cổ tích/ Dòng sông lời mẹ ngọt ngào
- D. Con gặp trong lời mẹ hát/ Cánh cò trắng, dải đồng xanh

Câu 10. Ý nào sau đây khái quát nội dung chính của văn bản?

- A. Đề cập đến ý nghĩa lời ru của mẹ, đồng thời thể hiện lòng biết ơn của nhà thơ đối với công ơn của mẹ.
- B. Đề cập đến hình bóng người mẹ gắn với tuổi thơ và lời ru ngọt ngào.
- C. Đề cập đến những năm tháng tuổi thơ của tác giả cùng người mẹ tảo tần.
- D. Đề cập đến tấm lòng người mẹ.

Trả lời câu hỏi/thực hiện yêu cầu:

Câu 8. Theo em, lời ru của mẹ có ý nghĩa như thế nào đối với sự phát triển tâm hồn của người con?

Câu 9. Hình ảnh người mẹ ở văn bản trên gợi cho anh/chị những cảm xúc gì?

Câu 10. Nhà thơ Trương Nam Hương đã gửi gắm thông điệp gì từ văn bản trên?

II. VIẾT (4,0 điểm)

Hãy chia sẻ suy nghĩ của anh/chị về câu nói sau:

Cuộc hành trình ngàn dặm nào cũng phải bắt đầu bằng một bước đi nhỏ bé đầu tiên.

(Trích **Châm ngôn** của Lão Tử).

Đáp án đề kiểm tra giữa kì 1 Văn 10

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6,0
	1	B	0,5
	2	C	0,5
	3	D	0,5
	4	C	0,5
	5	C	0,5
	6	B	0,5
	10	A	0,5
	8	- Lời ru của mẹ rất quan trọng, có ý nghĩa sâu sắc đối với cuộc đời người con. Lời ru giúp con lớn lên khôn lớn, trưởng thành bay xa. Lời ru chứa đựng trong đó cả một thế giới tinh thần mà người mẹ có được và muốn xây dựng cho đứa con.... Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời tương đương như đáp án: 0,5 điểm. - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,25 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0,0 điểm. * Lưu ý: Học sinh có thể trả lời khác đáp án nhưng thuyết phục, diễn đạt nhiều cách miễn hợp lý là chấp nhận được.	0,5

		Gợi ý Hình ảnh người mẹ trong bài thơ là một người mẹ đã tần tảo, vượt qua những khó khăn vất vả để nuôi con khôn lớn, trưởng thành. Vì vậy, hình ảnh ấy gợi lên nhiều cảm xúc trong lòng người đọc như: + Xúc động trước sự hi sinh của mẹ + Xót xa khi nhìn thấy mẹ già đi theo năm tháng + Yêu thương, trân quý, cảm phục sự hi sinh một đời của mẹ cho con cái.	
9		Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời tương đương như đáp án: 1,0 điểm. - Học sinh trả lời đúng 1 ý: 0,5 điểm. - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,25 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0,0 điểm. * Lưu ý: Học sinh có thể trả lời khác đáp án nhưng thuyết phục, diễn đạt nhiều cách miễn hợp lý là chấp nhận được.	1.0

		Gợi ý thông điệp gửi gắm từ văn bản: - Hãy luôn biết trân quý tình mẫu tử thiêng liêng/ trân quý tình cảm gia đình - Luôn biết ơn công ơn dưỡng dục của mẹ cha - Hãy phát huy những khúc hát ru để nuôi dưỡng tinh thần trẻ thơ... Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời tương đương 01 ý như đáp án: 1,0 điểm. - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,25 – 0,105 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0,0 điểm. * Lưu ý: Học sinh có thể trả lời khác đáp án nhưng thuyết phục, diễn đạt nhiều cách miễn hợp lý là chấp nhận được.	1.
10			

CÂU	Ý	NỘI DUNG CẦN ĐẠT	ĐIỂM
1		Chia sẻ suy nghĩ về câu nói sau: <i>Cuộc hành trình ngàn dặm nào cũng phải bắt đầu bằng một bước đi nhỏ bé đầu tiên.</i> (Trích <i>Châm ngôn</i> của Lão Tử).	4,0 điểm
		<i>I. Yêu cầu chung.</i> - Học sinh trên cơ sở hiểu về ý kiến, biết vận dụng kiến thức xã hội và kĩ năng để viết bài văn nghị luận xã hội về một tư tưởng đạo lí, thể hiện được quan điểm và suy nghĩ tích cực về vấn đề. - Bố cục bài viết hợp lí, lập luận chặt chẽ, giọng văn giàu cảm xúc, chân thành, diễn đạt chính xác, lời cuốn, thuyết phục, không mắc lỗi chính tả, dùng từ, viết câu, trình bày mạch lạc, khoa học.	
		<i>II. Yêu cầu cụ thể.</i> Bài làm của học sinh có thể trình bày theo nhiều cách nhưng về cơ bản cần có những ý sau:	

	1.	Dẫn dắt, giới thiệu khái quát vấn đề cần nghị luận	<u>0,5đ</u>
	2.	Giải quyết vấn đề	
	2.1. Giải thích	- <i>Hành trình ngàn dặm</i>: đường đi dài (nghĩa đen), thành công lớn (nghĩa bóng). - <i>Bước đi nhỏ bé</i>: việc làm, hành động nhỏ bé, cụ thể. --> Nội dung câu châm ngôn: đúc kết một chân lí đơn giản, có tính quy luật: muốn có được thành công thì phải có bắt đầu, làm tốt việc nhỏ mới có được thành công lớn.	<u>0,5đ</u>
	2.2 Bàn luận	* Ý kiến hoàn toàn đúng: Vì - Trong đời sống tự nhiên, cũng như xã hội của con người có biết bao điều lớn lao đều được tạo ra bởi những gì nhỏ bé: biển cả mênh mông được tạo ra từ vô số nước đổ về từ những dòng sông, con suối nhỏ, cây đại thụ trường thành từ hạt mầm, kì tích của nhân loại có được nhờ những nỗ lực từng bước của con người... - Thành công vốn không có sẵn. Tất cả những thành công, những điều vĩ đại trên thế giới này đều bắt đầu từ những điều nhỏ bé ở đâu đó, ở một khoảnh khắc nào đó trong quá khứ.... - Những điều nhỏ bé, những hành động, việc làm cụ thể ở những giây phút đầu tiên là tiền đề, là nền tảng để đi đến thành công: đó có thể là những kế hoạch, phương hướng ban đầu được lập ra, những tri thức được huy động, vận dụng, là tinh thần, nhiệt huyết phấn đấu.... là tất cả những gì cần thiết nhất cho hành trình ngàn dặm. - Làm tốt những việc làm, hành động nhỏ sẽ củng cố ý chí, niềm tin cho con người, rút ra cho con người những bài học kinh nghiệm quý báu về thành công hay thất bại, bản thân sẽ nhận được từ mọi người tình cảm yêu mến, động viên, khích lệ.... Đó sẽ là nguồn động lực to lớn để con người tiến về phía trước, chinh phục hành trình ngàn dặm và gặt hái thành công. - Trong cuộc sống có những người biết ước mơ, dám nghĩ, dám làm và đi đến đích của cuộc hành trình rất đáng ngợi ca. Bên cạnh đó, cũng cần phê phán những người không có ước mơ, hoài bão, sống mờ nhạt, hời hợt, những người muốn có thành công nhưng không làm gì, không đi một bước nào ...	<u>2,0 đ</u>
	2.3 Bài học:	- Ý thức được ý nghĩa to lớn của thành công trong cuộc sống của con người, không ngừng nuôi dưỡng những ước mơ, hoài bão, khát vọng, thấy được tầm quan trọng của giây phút khởi đầu và những hành động, việc làm nhỏ bé	<u>0,5 đ</u>

	nhận thức và hành động	để biến ước mơ thành hiện thực, vươn tới thành công. - Cần làm tốt việc nhỏ để có được thành công lớn; bắt đầu những điều lớn lao bằng những bước đi vững chắc đầu tiên.	
	<u>3.</u>	Tổng kết lại vấn đề. Câu châm ngôn của Lão Tử thực sự bài học nhân sinh có ý nghĩa sâu sắc cho những ai còn đắm mình trong lối sống buông thả, sống không có ý chí, nghị lực, ước mơ, hoài bão hoặc còn lúng túng chưa định hướng được con đường tương lai phía trước.	<u>0,5đ</u>